UOT: 339.9

JEL: F 00

«ELMİ ƏSƏRLƏR» - №2- 2019 E-ISSN 2519-4917

SÜLEYMANOV Q.S., Prof.

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti

QARAYEV R.H.

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti dissertntı

İQTİSADİYYATIN İNNOVATİV İNKİŞAFINDA ÇİN TƏCRÜBƏSİ VƏ AZƏRBAYCANIN İQTISADI INKIŞAF PRESPEKTIVLƏRINDƏ ONDAN ISTIFADƏ YOLLARI

Xülasə

Tətqiqatın məqsədi Çin iqtisadiyyatının mövcud vəziyyətini qiymətləndirməklə, onun əsas sənaye sahələrinin innovativ inkişaf istiqamətlərinin səbəblərini araşdırmaqdır. Bu məqsədlə məqalədə Azərbaycannın iqtisadi inkişaf prespektivləri Çin iqtisadiyyatı ilə müqayisəli şəkildə təhlil olunaraq, Çin təcrübəsindən istifadə imkanları elmi cəhətdən əsaslandırılmış və buna uyğun təkliflər paketi işlənilib hazırlanmışdır.

Açar sözlər: innovativ inkişaf, Çin iqtisadiyyatı, Azərbaycan iqtisadiyyatı, sənaye, makroiqtisadi inkişaf.

GİRİŞ

İqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətinin yüksəlməsində, ayrı-ayrı sahələrin dimanik inkişafının təmin olunmasında, benəlxalq bazara inteqrasiyanın sürətlənməsində innovasiyanın artan rolu çox nəzərə çarpandır. Dünya dövlətlərində olduğu kimi, Azərbaycan da innovasiya yönümlü iqtisadi inkişaf modeli qurmaq üçün mühüm addımlar atır. Bu məqsədlə, dünya dövlətlərinin təcrübəsindən faydalanmaq innovativ iqtisadiyyat qurmaqda yardımçı vasitə hesab olunur. Çin öz uğurlu iqtisadi siyasəti ilə inkişaf etmiş ölkələr səviyyəsinə çatmış bir dövlətdir. Elə bu səbəblə, Azərbaycana nümunə olacaq ölkələr arasında Cin ilk sıralardadır.

İqtisadiyyatı inkişaf etmiş ölkələr arasında Çin dövləti ən güclü iqtisadiyyatlardan biri olmaqla, öz rəqabət qabiliyyəti ilə seçilir. Sənaye gücü ilə Çin dünya ölkələri arasında üstünlüklərə malikdir. Ucuz işçi qüvvəsi, yüksələn iqtisadiyyatı və son illərdə innovasiya sahəsində həyata keçirdiyi investisiyalarla ölkə Uzaq Şərqdə ümumilikdə isə dünyada böyük rəqibə çevrilməkdədir. Yüksələn iqtisadiyyatı, rəqabətqabiliyyətli məhsul istehsalı ilə aqrar ölkə statusundan sənayeləşmiş ölkə statusuna transformasiya olmuşdur[6].

Çin dünyadakı ən qədim sivilizasiyalardan biri sayılır. Çinin ayaqda qalmasındakı əsas amil,

iqtisadi-coğrafi mövqedə özünün rəqabət üstünlüklərindən düzgün istifadə etmək bacarığıdır. XX əsrin 40-cı illərində yaradılan Çin Xalq Respublikası sosiaslist inkişaf yoluna keçmiş və elecədə, 70-ci illərin sonunda başlayan islahatlar və xarici siyasət nəticəsində, burada böyük transformasiya baş vermiş Çinin iqtisadiyyatının rəqabət qaliyyəti artmışdır. Bütün bunlar onu deməyə imkan verir ki, innovasiyalı iqtisadi inkişafda Çin təcrübəsindən istifadə aktualdır.

Çinin makroiqtisadi inkişaf göstəriciləri

Çinin həyata keçirdiyi açıq iqtisadiyyat siyasəti sənədlərlə sübut olunmuşdur. 30 il əvvəl iqtisadiyyatının aşağı səviyyəsindən başlayan Çin bu gün yalnız ABŞ-dan geri qalır. Hər il Çinin ümumi daxili məhsulu təxminən 10% artır, bu da hər 7-8 ildən bir iki dəfə artımı göstərir. Çinin sürətli inteqrasiyası və iqtisadi inkişafı dünyanın digər ölkələrinə böyük təsir göstərir. Çin nəhəng iqtisadi və nüvə dövləti hesab olunur.

Çinin makroiqtisadi göstəricilərinə nəzər salsaq, onun dünya iqtisadiyyatında yerini daha aydın görə bilərik. Çin ümüm daxili məhsulun 13,457 trilyon dollarsəviyyəsi ilə dünya ölkələri arasında Amerika Birləşmiş Ştatlarından sonar ikinci yerdə qərarlaşıb. Lakin əhalinin adambaşına düşən ÜDM 9633 dollarla 71-ci yerdədir. Sector üzrə ÜDMnin faiz göstəriciləri kənd

təsərrüfatı 8,6%, sənaye 39,8%, xidmətlər isə 51,6% təşkil edir. Işçi qüvvəsi 803,6 milyon sayı ilə dünyada 1-ci yerdədir. Sahələr üzrə işçi qüvvəsi kənd təsərrüfatında 29,5%, sənayedə 29,9%, xidmət sahəsində isə 40,6% əhali çalışır[7,8].

Çində əsas sənaye sahələri mədən filiz emalı, dəmir, polad, alüminium və digər metalların istehsalı aiddir. Bundan başqa silah istehsalı, toxuculuq, neft sənayesi, kimyəvi maddələr istehsalı, nəqliyyat avadanlıqları, avtomobil, gəmi, təyyarə istehsalı, telekommunikasiya avadanlıqları, kosmik vasitələr, peyklər və s. istehsal sahələri ixrac və daxili tələbatı ödəyən sahələrdir.Çinin idxalı 2017-ci ilin nəticələrinə əsasən 1,84 trilyon dollar olmusdur

Dioqram №1 Əsas idxal tərəfdaşları arasında Avropa Birliyi ölkələri, Cənubi Koreya, ABŞ, Yaponya və digərləri vardır

Mənbə: https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_China

Çin Xalq Respublikasının qurulduğu gündən etibarən və xüsusilə 1978-ci ildən bu yana, ənənəvi kənd təsərrüfatı cəmiyyətindən müasir sənaye cəmiyyətinə çevrilməsi sənaye yenidən qurulması ilə xeyli sürətləndi. Çinin sənaye strukturu sənayeləşmə meyli ilə xeyli inkişaf etmişdir; bu, kənd təsərrüfatının sürətlə azalmasına, sənaye sektorunda davamlı artımın və xidmət sektorunun payının əhəmiyyətli dərəcədə artmasına səbəb olmuşdur. Hazırda Çində istehsal edilən mallar sərbəst mallardan istehsal vasitələrinə qədər dəyisir[2].

2. Çinin iqtisadi inkişafına təsir göstərən əsas amillər

Çinin inkişaf etməkdə olan ölkələrə nümunə olacaq ən böyük müvəffəqiyyəti, Cənubi Koreya və Yaponiya təcrübəsindən fərqli olaraq, birbaşa xarici investisiyanı və idxalatı sərbəst buraxmasıdır. Ölkə iqtisadiyyatını xaricə açmaqla bir növ üçüncü bir böyümə tərzi icad etmişdir. Belə ki, bu günə kimi bizə ixracata dayanan böyümə və idxalatı əvəzləyici böyümə tərzləri məlum idi.

Çin isə yeni bir iqtisadi böyümə formasını - xarici ticarətə dayanan böyümə formasını ortaya çıxardı. Yəni, Çin hər hansı bir ölkəyə ixrac etdiyi malların orada emalından sonra hazır malları yenidən idxal edir.

Aparılan araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, ölkədə məhsuldarlıq artımına ixracatdan çox idxalat daha faydalıdır. Çünki idxalat ölkə daxilində rəqabəti artırır, istehsalçıları keyfiyyətli yüksək olan malları nisbətən ucuza istehsal etməyə məcbur edir.Çin iqtisadiyyatının sürətli böyüməsini ən çox da bu faktora borcludur[5].

İqtisadiyyatın idarə edilməsində dövlətin rolu: dövlətin iqtisadiyyata lazımından əskik müdaxiləsi xələl gətirdiyi kimi, lazımından artıq müdaxiləsi də zərərli hesab edilir. Çin uzun müddətdir ki, qüvvələr tarazlığını dəyişdirməklə məşğuldur və son iyirmi illik ərzində bazarlar kifayət qədər əhəmiyyət qazanmış, dövlətin iqtisadiyyatda çəkisi isə əvvəlki illərlə müqayisədə azalmışdır. Lakin, hökumət hələ də aparıcı rolu

oynamaqdadır. Çinin bu cür özünəməxsus inkişaf siyasəti Çinlilərə böyük xeyir gətirmişdir. Söhbət yalnız gəlirlərin 9 faizlik artım sürətindən, bu sürətin 20 ildən çox qorunub saxlanılmasından deyil, sözü gedən bu artımın bəhrəsinin kifayət qədər geniş kütlələrə yansıdığından gedir. 1981-2001-ci illər arasında 422 milyon Çinli yoxsulluqdan yaxa qurtarmışdır[9].

Çin dünya iqtisadiyyatında rəqabət aparmaq üçün lazım olandan xeyli artıq sayda mühəndis və alim yetişdirir. Çinin bilik çağına artıq keçdiyini və bu sahədə hətta rəqabət aparmaq imkanın da böyük olduğundan xəbər verir Yəni əsas olanı modernizasiya meylinin olması və bu prosesin sürətidir. Bu şərtin ikisi də Çin misalında ödənilir.

Sözsüz ki, hər bir dövlət super qüdrətli olmaq üçün surətli iqtisadi inkişafa nail olmalıdır. Çin artıq bir sıra sahələrdə super dövlətə çevrilməkdədir. Əgər ölkə hazırkı, inkişaf tempini davam etdirə bilsə təqribən 2025-ci ildə dünyanın super qüdrətinə çevrilə bilər. Onun bu uğurunun qarşısını ala biləcək əsas faktorlar isə yalnız aşağıdakılar ola bilər:

- təbii fəlakətlər;
- müasir terrorizm;
- xarici ölkələrin kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat fəaliyyəti;
- dünya ümumi iqtisadi böhranının yaranması; - milli-mənəvi problemlərin ortaya cıxması;
 - və digər səbəblər.

3. Çinin iqtisadi inkişafında innovasiyanın rolu:"Made in China 2025" proqramı

İnkişaf etmiş ölkələr kimi, Çində də "biliyə əsaslanan iqtisadiyyat" formalaşdırmaq yolunda uğurla irəliləyir. Bu növ iqtisadiyyatın əsas fərqləndirici cəhəti insan kapitalı və biliyə söykənməsidir.

Çin eyni zamanda innovativ yenilikləri iqtisadiyyatına tətbiq etməsi baxımından da nümunə olacaq bir dövlətdir. İnnovasiya qabiliyyətli bir mühit qurmaq bu dövlətin uzunmüddətli planları arasında yer alır. Çin hökuməti, Çinin qlobal yüksək texnologiyalı istehsalda dominant olmağı məqsəd qoyan dövlət kimi "Made in China 2025" proqramını qəbul etdi. Bu proqram hökumət subsidiyalarından istifadə etmək, dövlət müəssisələrini səfərbər etmək və inkişaf etməkdə

olan sənayelərdə Qərb texnoloji şüurunu qazandırmaq məqsədi daşıyır.

2015-ci ildə qəbul olunan proqram hökumətin yüksək texnologiyalı sənayeni sürətlə inkişaf etdirdiyi Çinin istehsal bazasını yeniləməsi üçün on illik bir plandır. Bunlardan birincisi elektrik avtomobilləri və digər yeni enerji vasitələri, yeni nəsil informasiya texnologiyaları (İT) və telekommunikasiya, qabaqcıl robot və süni intellektdir. Digər əsas sahələr kənd təsərrüfatı texnologiyasını, aviasiya mühəndisliyi, yeni sintetik materiallar, qabaqcıl elektrik avadanlıqları, inkişaf edən bio-tibb, yüksək səviyyəli dəmir yolu infrastrukturu və yüksək texnologiyalı dəniz mühəndisliyini əhatə edir[13].

Pekinin əsas məqsədi Çinin xarici texnologiyadan asılılığını azaltmaq və Çinin yüksək texnologiyalı istehsalını dünya bazarında tanıntmaqdır.

Çinin 2025-ci ilə kimi olan hədəfləri bunlardır:

- 2025-ci ilə qədər Çin yüksək texnologiyalı sənayelərdə 70% "özünü təmin etməyə" nail olmaq;
- O 2049-cu ildə Çin Xalq Respublikasının yüz illiyi ilə əlaqədar dünya bazarlarında "dominant" mövge tutmaq[14].

Çin son üç onillikdə özünü planlaşdırılan iqtisadiyyatdan bazar yönümlü iqtisadiyyata çevirmiş və elm və texnologiyanın yenilikləri getdikcə daha çox əhəmiyyət qazanmış bununlada, sürətli iqtisadi inkişafa nail olmuşdur. Çin sənaye siyasət mərkəzli yenilik strategiyasını dəyişməklə innovasiya yönümlü iqtisadi və texnologiya təsəbbüslərinin davamına nail olmağa çalışır. Son illərdə, Çin iqtisadiyyatın resursların çıxarılmasından və aşağı əlavə dəyərli, aşağı əmək haqqılı istehsaldan-ölkənin iqtisadiyyatının demək olar ki yarısını təşkil edən dağ-mədən, enerji, geyim və ayaqqabı kimi istehlak mallarından yüksək texnologiyalı, yüksək məhsuldar səviyyəsinə malik olan bir iqtisadiyyata addımlar atmısdır.

4. Azərbaycan iqtisadiyyatının mövcud vəziyyəti

Azərbaycan iqtisadiyyatı son illərdə ən yüksək iqtisadi artım tempinə malik ölkələrdən biri kimi qiymətləndirilir. Bu dövr ərzində həyata keçirilən islahatlar ölkə iqtisadiyyatının əhəmiyyətli dərəcədə genişlənməsinə, sosial-iqtisadi inkişafın sürətlənməsinə, əhalinin yaşayış səviyyəsinin yüksəlməsinə səbəb olmuşdur. Azərbaycanda aparılan iqtisadi siyasət nəticəsində milli gəlirin adambaşına düşən dərəcəsində böyük artım müşahidə olunmuşdur və Dünya Bankının statistikasına əsasən 2009-cu ildə Azərbaycan yuxarı-orta gəlirli ölkələr siyahısına daxil edilmişdir.

Son dövrlərdə həyata keçirilən iqtisadi artım modeli nəticəsində geniş miqsaylı kapital yığımı həyata keçirilmişdir ki, bu da ölkədə baş verə biləcək risklərin azaldılmasında çox böyük yardımçı ola bilər.

2014-cu ildə neftin qiymətinindəki kəskin azalma Azərbaycana da təsirsiz ötüşmədi. İqtisadi artım modelini maliyələşməsinə şərait yaradan kapital ehtiyyatlarının azalmasına səbəb oldu. Aktiv şəkildə kapital yığımı modeli yeni iqtisadi dövrdə əlavə dəyər yaratmaq imkanlarının azalması ilə öz həyat tsiklini başa vurmuşdu. Yeni dövr üçün isə qarşıda iki seçim-"əmək tutumlu" artım modeli və "məhsuldarlıq əsaslı" artım modeli durur[1].

5. Azərbaycan və Çinin iqtisadi inkişaf siyasətindəki oxşar xüsusiyyətlər

Azərbaycan iqtisadiyyatı bir çox inkişaf parametlərinə görə Çin modeli ilə uyğunlaşır. Son illər Çin iqtisadiyyatı dünyada sürətlə böyüyən iqtisadiyyatlardan biri kimi bütün dünyanın diqqət mərkəzindədir. Maraqlı məqam isə ondan ibarətdir ki, Çin iqtisadiyyatı ilə Azərbaycan iqtisadiyyatı arasındakı bəzi oxşarlıqlar var:

Çində şirkətlərin və dövlət banklarının əhali hesabına varlanması səbəbindən orta sinif hələ də zəifdir. Orta sinifin zəifliyi həmçinin, Çinin daxili istehlakının da zəif olmasının əsas səbələrindəndir. Belə ki, son onillik ərzində Çində daxili istehlak bütövlükdə ümumi daxili məhsulun 45%-dən 35%-nə kimi aşağı düşüb. Göründüyü kimi,Çin iqtisadiyyatı bu kimi parametlərə görə Azərbaycan iqtisadiyyatı ilə uyğunlaşır. Azərbaycanda da orta təbəqə hələ də zəifdir. O cümlədən, Çində olduğu kimi Azərbaycanda da daşınmaz əmlak bazarında qiymətlərin səviyyəsi yüksəkdir.

Çin iqtisadiyyatı ilə Azərbaycan iqtisadiyyatı arasında fərq hər iki ölkənin Mərkəzi Bankının yürütdüyü məzənnə siyasəti ilə bağlıdır. Belə ki, Cin Mərkəzi Bankı yuanın məznnəsini süni

şəkildə devalvasiya etməklə valyuta bazarında yunanın həcmini artırır və bunun nəticəsi olaraq ixracı stimullaşdırmaq siyasəti yürüdürsə, Azərbaycan Mərkəzi Bankı əksinə olaraq manatın məzənnəsini möhkəmləndirmək siyasəti yürüdür. Bu da sözsüz ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının ixrac potensialının getdikcə azalmasına səbəb olur[11].

6. Azərbaycanın iqtisadi inkışafında Çin təcrübəsindən istifadə yolları

Azərbaycanda innovasiyaya əsaslanan iqtisadiyyata keçid sosial-iqtisadi inkişafın əsas prioritetlərindəndir. Səmərəli innovasiya sisteminin formalaşdırılması üçün aşağıdakı şərtlərin mövcudluğu vacibdir:

- müxtəlif iqtisadi subyektlər tərəfindən innovasiyaya tələbin olması;
- innovasiyalı inkişafa aparan institusional sistemin formalaşdırılması;
- innovasiya prosesinin fəaliyyəti üçün lazimi qədər intellektual və texnoloji potensialın olması;
- innovasiya sistemini maliyyələşdirilməyə şərait yaradan iqtisadi inkişafin səviyyəsinin (adambaşına düşən ÜDM həcminin) artımı;
- innovasiya prosesinin iştirakçılarının sayının davamlı sürətdə artması və eləcədə, yeni sosial grupların cəlb olunması.

Yuxarıda göstərilən şərtlərin yerinə yetirilməsi düzgün innovasiya muhitinin yaradılmasına, o da öz növbəsində, milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsinə imkan verir.

İnnovasiya birbaşa ölkənin iqtisadi inkişafına təsir edir. Respublikamızda innovasiya sisteminin uğurlu fəaliyyətini təmin etmək üçün aşağıdakı məsələlərin həll olunması əhəmiyyətlidir: innovasiyanın inkişafının müvafiq texnoloji-iqtisadi şəraitinin yaradılması üçün qanun bazasının formalaşdırılması; elmin maddi-texniki bazasının təkminləşdirilməsi dövlət proqramının hazırlanması və həyata keçirilməsi; intellektual mülkiyyətin idarə olunması və mühafizəsi ilə əlaqədar dövlət proqramının işlənib hazırlanması.

Bütün bu amilləri nəzərə alaraq, Azərbaycan iqtisadiyyatının innovativ inkişafında Çin təcrübəsindən istifadə nəticəsində böyük səmərə əldə edə bilər. Burada diqqət yetiriləcək bir çox

faktorlar eləcədə, Azərcaycanla Çin dövləti arasında oxşar və fərqli cəhətlər vardır ki, bunların əsaslı təhlil etməklə böyük effekt əldə oluna bilər.

Azərbaycan biznes imkanları cəhətdən çox prespektivli ölkə olmaqla birlikdə, burada rəqabətqabiliyyətli məhsul istehsalı və ixracın genişlənməsi imkanı mövcuddur. Neft-qaz sənayesi ilə yanaşı ölkədə digər potensiallı sahələrin inkişafının gücləndirilməsi və rəqabəti təmin edən fəaliyyətin dəstəklənməsi də mühüm istiqamətlərdəndir.

Azərbaycan da Çin kimi öz imkanlarından maksimum sürətdə istifadə edərək və beynəlxalq bazara açılma siyasətinin genişləndirərək ölkənin mövcud potensialını yüksəltməklə daha çox uğur qazana bilər.

NƏTİCƏ

Hazırki şəraitdə Azərbaycan iqtisadiyyatındakı əsas hərəkətverici qüvvələrdən birini ölkənin innovasiya potensialı təşkil edir. Elə bu səbəblə, Respublikamızda beynəlxalq tələblərə cavab verən, innovativ mühitin yaradılması vacib məsələdir. Azərbaycan da öz növbəsində "bilik istehsal edən ölkə" statusu əldə etmək yolunda irəliləyir. Çin təcrübəsindən istifadə ona bu məsələdə yardımçı ola bilər.

Nəzərə alsaq ki, Azərbaycan Ümumdünya Ticarət Təşkilatı ilə üzvlük haqqında danısıqlar tədricən bu siyasətdən imtina aparır, artıq edilməli və milli ixrac dəstəklənməlidir. Bəli, bu gün Azərbaycanın ticarət balansına diqqət yetirdikdə, müsbət saldoya malik olduğunu görürük yəni, ixrac idxaldan çoxdur. Lakin məlumdur ki, ixracın 90%-i neft məhsulları hesabına formalaşır. Əgər ixracda neft sektorunun payını çıxsaq ticarət balansı mənfi saldoya malik olacaqdır. Neft hasilatının gələcəkdə aşağı düşmə ehtimalını nəzərə alaraq, ölkəmizin bahalı məzənnə siyasətindən imtina etməsi vacibdir, eyni ilə Çin yuanı kimi daim manatın məzənnəsini süni səkildə də olsa aşağı salmağa çalışmalıdır.

Qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycanda müxtəlif sahələrin inkişafi üçün böyük polensial mövcuddur və eləcədə, innovasiyanın ölkəmizdə

səmərəli istifadə imkanları vardır. Bu imkanları düzgün qiymətləndirmək və beynəlxalq mühitdə ölkəmizə olan marağı artıraraq, xarici investisiyanın ÜDM-dəki payının yüksəldilməsi əsas prioritet olmalıdır.

ƏDƏBIYYAT SIYAHISI

- 1. "Azərbaycan Respublikası milli iqtisadiyyat prespektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi" (Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 06. 12. 2016-cı il fərmanına əsaslanır).
- 2. Hacızadə E.M., Dünya iqtisadiyyatı və Azərbaycan. Dərslik. "Letterpress" nəşriyyat evi. Bakı: 2018, 912 s.
- 3. "Azərbaycan 2020: Gələcəyə Baxış" İnkişaf Konsepsiyası (Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 29 dekabr tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir).
- 4. "Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı" (Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 26 dekabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir).
- 5. Səmədzadə Z.Ə. Çin qlobal dünya iqtisadiyyatında. Bakı, "Elm və təhsil", 2009, 608s.
- 6. https://www.nationsencyclopedia.com/economies/Asia-and-the-Pacific/ChinaINDUSTRY.html
- 7. https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_China
- 8. https://en.wikipedia.org/wiki/Industry_of_China
- 9. http://lib.bbu.edu.az/read.php?item_type =lecture&file_type=pdf&file=174
- 10.https://www.focus-economics.com/countries/china
- 11.http://elibrary.bsu.az/bo-oks_460/N_126.pdf
- 12.http://www.iqtisadiyyat.com/az/pages/8/information/892
- 13.https://en.wikipedia.org/wiki/Made_in_China_2025
- 14.https://www.cfr.org/backgrounder/made-china-2025-threat-global-trade

Сулейманов Г.С., Гараев Р.Г.

Китайский опыт инновационного развития экономики и пути его использования в перспективах экономического развития Азербайджана Резюме

Цель данной презентации как оценка текущего состояния экономики Китая, так и исследование причин различных векторов инновационного развития основных промышленных сфер этой страны. С этой целью, проводя в этой статье исследования перспектив экономического развития Азербайджана в сравнительном анализе с китайской экономикой, был подготовлен пакет предложений в соответствии с научно обоснованными возможностями использования китайского опыта.

Ключевые слова: инновационное развитие, экономика Китая, экономика Азербайджана, промышленность, макроэкономическое развитие.

Suleymanov Q.S., Qarayev R.H.

Chinese experience in innovative development of economy and ways to use it in the economic development perspectives of Azerbaijan Abstract

The purpose of this research is to assess the current state of the Chinese economy by analyzing the various vectors of innovative development of the main industrial areas of this country. Therefore, the economic growth perspectives of Azerbaijan and the Chinese economy are comparatively analyzed in this article and a package of proposals was prepared in accordance with scientifically based on the possibilities of using the Chinese experience.

Key words: innovative development, Chinese economy, Azerbaijan's economy, industry, macroeconomic development.

Daxil olub: 11.10.2018

Dərc edilmək ücun qəbul olunub: 26.04.2019